جهان‌نما

همزمان با ادامه اعتراضات میانمار؛

سوچی همچنان ناپدید است!

گفته می‌شود که رهبر دوفاکتوی میانمار پس از آنکه خونتای این کشور وی را از حصر خانگی به یک مکان نامشخص منتقل کرده، دیده نشده و در عین حال، اعتراضات علیه کودتـای نظامی در میانمار همچنان ادامه دارد. به گزارش دیلی میل، آنگ سان سوچی، رهبر دوفاکتو و ۷۵ ساله میانمار از آغاز کودتا در اول فوریه سال جاری میلادی در حصر خانگی اسـت اما خونتا وی را به مکانی نامشخص منتقل کرده اسـت. حزب لیگ ملی برای دموکراسی به رهبری سوچی گفته است که وی شش روز قبل، از حصر خانگی به مکانی نامشخص منتقل شده است. وبسایت MyanmarNow از قول یکی از اعضای ارشد این حزب گزارش داد: ما دیگر نمی‌دانیم که سوچی کجاست. وکیل سوچی نیز پیشتر شکایت کرده بود که به وی اجازه ملاقات با موکلش را پیش از دادگاهی اول مارس ۲۰۲۱ نمی‌دهند. این خبر در حالی منتشر شـده که پلیس روز جمعه تلاش کرد تا معترضان در دو شهر بزرگ میانمار را با پرتاب نارنجک‌های صوتی، شلیک گلوله‌های پلاستیکی و شلیک‌های هوایی متفرق کند. دست کم در جریان اعتراضات خشونت‌آمیز روز جمعه در یانگون یک تن زخمی شده است. همچنین چند تن دیگر هم در شهر ماندالای زخمی شـدند و نیروهای امداد می‌گویند، چندین کودک در بین زخمی‌ها هستند. همچنین روز گذشته (شـنبه) نیز اعتراضاتی در یانگون و پس از آن برگزار شد که سفیر میانمار در سازمان ملل از خونتا خواست تا به حکومت نظامی خود در این کشور پایان دهد. پلیس هم برای متفرق کردن معترضان از گلوله‌های پلاستیکی استفاده کرد. میانمار از اول فوریه که ارتش، دولت مدنی را سرنگون و سوچی را به همراه رئیس جمهوری و سایر سیاستمداران و قانونگذاران بازداشت کرده است، در بحران سیاسی به سر می‌برد و اعتراضاتی از همان زمان در سراسر این کشور آغاز شده و ادامه دارد.

۴ کشته و ۱۰۰ زخمی در اعتراضات ذی‌قار عراق

منابع امنیتی در اسـتان ذی قار عراق از کشته شـدن چهار تظاهرکننده و زخمی شدن بیش از ۱۰۰ تن دیگر در جریان اعتراضات در این اسـتان خبر دادند. در پی این امر، اسـتاندار ذی‌قار استعفا کرد. به گـزارش بغدادالیوم، ایـن منابع گفتند، اعتراضات در شهر الناصریه استان ذی قار که وارد پنجمین روز خود شـده به درگیری‌های شدیدی منجر شده و علاوه بر زخمی شـدن بیش از ۱۰۰ تن، چهار تن از تظاهرکنندگان کشـته شدند. در طول این پنج روز معترضان با هدف تداوم تظاهرات اعتراض آمیز خود، تدابیر مهـار موج دوم کرونا در عراق را به چالش کشیدند. آنها در میان نابسامانی خدمات عمومی، طی چند روز اخیر بارها در مقابل ساختمان اسـتانداری در الناصریه تجمع کرده و خواسـتار برکناری ناظم الوائلی، استاندار ذی‌قار شدند. کمیساریای عالی حقوق بشر در عراق نسبت به ادامه ناامنی در ذی‌قار هشـدار داد و در بیانیه‌ای اعلام کرد اعتراضات مردمی در این استان را پیگیری کرده که به تشدید درگیری میان تظاهرکنندگان و نیروهای امنیتی منجر شـده و به دلیل استفاده از گلوله، گاز اشک‌آور و سنگ در میان نیروهای امنیتی و شهروندان معترض تعدادی کشته و زخمی شده اند و به علاوه ساختمان استانداری به آتش کشیده شده و دو پل الزیتون و الکرامه مسدود شده است. این نهاد در ادامه اعلام کرد، تداوم ناامنی، عدم حل مشکلات و اقدام دولت و نهادهای امنیتی به حفظ امنیت موجب ایجاد آشـوب و آسیب جانی شده است. کمیساریای عالی حقوق بشر اعلام کرد، قبلاز مصطفی‌الکاظمی، نخست‌وزیر عراق خواسته امنیت استان ذی‌قار را به دست گرفته و اقدامات فوری برای توقف درگیری‌های خونین و برقراری امنیت اتخاذ کند. در پی این اعتراضات الوائلی استعفای خود را تقدیم کرد و نخست‌وزیر عراق، عبدالغنی الاسدی را به عنوان استاندار جدید انتخاب کرد.

انتشار جزئیات پرونده خاشقجی؛ خشم جامعه جهانی را علیه بن‌سلمان برانگیخت

خروج فضاحت‌بارِ شاهزاده از پناه پنهانکاری

فرشاد گلزاری

شامگاه جمعه دفتر مدیر اطلاعات ملی آمریکا گـزارش غیرمحرمانه‌ای را منتشـر کرد که نشان می‌دهد قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد سعودی که در روزنامه واشنگتن پست قلم می‌زد، با تایید محمد بن سلمان، ولیعهد سـعودی انجام شده است. در این گزارش غیرمحرمانه آمده اسـت: «ما به این جمع‌بندی رسـیده‌ایم که محمد بن سـلمان، ولیعهد عربستان سـعودی، عملیاتی را در اسـتانبول ترکیه برای دستگیری یا کشتن جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار سعودی تایید کرده است». همچنین در این گزارش گفته شده است که «ایالات متحده به اسـتناد نفوذ و دخل و تصرف ولیعهد در تصمیم‌گیری دیوان پادشـاهی، دخالت مسـتقیم یک مشـاور اصلی و محافظـان محمد بن سـلمان در جزئیات این عملیات و حمایت ولیعهد برای استفاده از اقدامات خشونت‌آمیز برای سـاکت کردن مخالفان خارج از کشور از جمله خاشقجی، به این ارزیابی رسیده اسـت که ولیعهد دستور این قلع و قمع را داده اسـت». این گزارش اگرچه به شدت همه دنیا را تکان داد، اما واقعیت این است که گزارش مذکور در دولت قبلی آمریکا آمادهٔ انتشـار بود ولی جلو انتشـار آن توسط دونالد ترامپ گرفته شده بود. کنگره آمریکا در سال ۲۰۱۹ قانونی را تصویب کرد که دونالد ترامـپ، رئیس جمهوری پیشین آمریکا را موظف به ارائه چنین گزارش طبقه‌بندی نشده‌ای کرد، اما ترامپ این درخواست را نادیده گرفت.

مساله اینجاسـت که سازمان سیا و رئیس وقـت آن در دولـت ترامپ یعنی «جینا هاسـپل»، پس از قتل خاشقجی در کنسـولگری عربستان در استانبول با قطعیت بالایی گزارش داد که بن سـلمان شخصاً دستور این قتل را صادر کرده اسـت اما مقام‌های اطلاعاتی و سیاسـی به طور علنی در این باره صحبت نکرده و شواهدی ارائه نکردند. البته عدم ارائه این گزارش به صورت مستقیم نشان‌دهنده آن است که مانع جدی بر سر راه افشای این قبیل داده‌های خانمان‌سـوز، ترامپ بوده که این لاپوشـانی هم به دلیل تامین منافع واشنگتن در سرزمین حجاز بود. حالا با گذشت بیش از دو سال از قتل خاشـقجی، دولت جو بایدن به دنبال آن است که به صورت جدی عربستان سعودی را زیر شـدیدترین فشارهای موجود بگذارد.

واقعیت امر این است که فشارهای مذکور یا مسـتقیم خواهنـد بود یا غیرمسـتقیم. به عنوان مثال علیرغم آنکه وزارت امور خارجه عربستان در واکنش به گزارش سـیا در مورد قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد سـعودی، این گـزارش را رد و آن را نتیجه اسـتنباط نادرسـت دانست، اما کمی بعد از انتشـار بیانیه دستگاه دیپلماسی سعودی‌ها، اگنس کامارد، گزارشگر ویژه سازمان ملل که رهبری تحقیقات بین‌المللـی در مورد قتل جمال خاشقجی، در سال ۲۰۱۸ را به عهده داشت، از ایالات متحده خواست تا برای برقراری عدالـت در مورد این پرونده اقدام به تحریم بن سلمان کند. این اظهارات اگرچـه تهدید و اعمال فشار غیرمستقیم بر عربستان به حساب می‌آید اما مساله اینجاست که دولت فعلی ایالات متحده به صورت مستقیم هم به سعودی‌ها هشـدار داده است. برای اثبات این مدعا، باید به گفت‌وگوی تلفنی بایدن و پادشاه عربستان رجوع کرد. جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا در مصاحبه با شـبکه اسپانیایی زبان «یونی ویژن» گفت کـه وی به ملک سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان در گفتگوی تلفنی اخیرشـان اطلاع داده که مسـئولین نقض حقوق بشر در عربسـتان را بازخواست و مجازات خواهد کرد! بایدن همچنین گفت که ایالات متحده تغییـرات عمده‌ای در روابط دو جانبه بـا ریاض طی جمعه و دوشـنبه اعلام خواهد کرد. در همین راستا بسیاری از منتقدان دولت بایدن معتقدند که ایالات متحـده در حال اجرای یک «شـوی سیاسـی» علیه ولیعهد سعودی است.

رئیس جمهور آمریکا در مصاحبه با شبکه اسپانیایی زبان «یونی ویژن» گفت که وی به ملک سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان در گفتگوی تلفنی اخیرشان اطلاع داده که مسئولین نقض حقوق بشر در عربستان را بازخواست و مجازات خواهد کرد!

منافع بر همه چیز می‌چربد

اینکه دولت بایدن و تیم او چگونه و تا چه حد سعی می‌کنند عربستان و به خصوص ولیعهد جوان این کشور را مورد هدف قرار دهند، امری است که در هاله‌ای از ابهام‌ها وجود دارد؛ چراکه مشخص نیسـت این اقدامات در چه مقیاسـی و علیه چه طیفی از مقامات سـعودی انجام خواهد شـد. در این میان، آنتونی بلینکـن، وزیر خارجه آمریکا در اولیـن اظهارات علنی پس از انتشار گزارش دفتر مدیر اطلاعات ملی آمریکا بار دیگر بر تعهدات ایالات متحده برای دفاع از عربسـتان تاکید کـرد و آشـکارا گفت کـه مقام‌های آمریکایی نمی‌خواهنـد از تعاملات با بن سـلمان صرف‌نظر کنند و به جای قطع مناسـبات با عربستان سعودی، به دنبال تنظیم مجدد روابط است. اما این مطالب مهمترین بخش سخنان بلینکن نبود. او در جایـی اعلام کرد که «روابط با بن سـلمان اهمیت دارد و ما یک منفعت مستمر قابل توجه از قبال این کشـور داریم. ما همچنان به دفاع از این پادشاهی متعهد هستیم، اما همچنین می‌خواهیم اطمینان حاصل کنیم که این روابـط، بازتاب منافع و ارزش‌های ما است».

ایـن دقیقـاً همانجایی اسـت کـه آمریکایی‌ها اعـلام می‌کنند که نمی‌خواهنـد بن‌سـلمان را مـورد شـدیدترین مجازات و تحریم‌ها قرار دهند. در همین راستا مخالفان سعودی گزارش سـازمان اطلاعات آمریکا را پیرامون مسؤولیت ولیعهد عربستان در پرونده قتل خاشقجی، تحول مهمی در سیاست آمریکا در قبال کشورشان دانسـتند اما از حذف نـام ولیعهد از مجازاتی که دولت آمریکا در خصوص این پرونده اعلام کرده، انتقاد کردند.

از سـوی دیگر سـازمان «اکنون دموکراسـی بـرای جهـان عـرب (DAWN)» کـه مقـر آن در آمریکا قـرار دارد، اعلام کـرده تمام کشورهایی که به حاکمیـت قانون احترام می‌گذارنـد باید به نقش خود برای تحقـق عدالـت در حق جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار منتقد سعودی عمل کننـد و ولیعهد سـعودی را در مقابل اشد ترین مجازات تاریخ سیاسی ملل متحد قرار دهند. نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا هم در رابطه با انتشـار گزارش محرمانه از سـوی دفتر مدیر اطلاعات ملی این کشـور با حکم کنگره، درباره کشته شدن جمال خاشقجی، بیانیه‌ای صادر کرد و خواستار تجدیدنظر در روابط با عربستان شد.

اینکه دولت بایدن و تیم او چگونه و تا چه حد سعی می‌کنند عربستان و به خصوص ولیعهد جوان این کشور را مورد هدف قرار دهند، امری است که در هاله‌ای از ابهام قرار دارد؛ چراکه مشخص نیست این اقدامات در چه مقیاسی و علیه چه طیفی از مقامات سعودی انجام خواهد شد

کمی بعد هم میچل باچله، کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل نسبت به بازداشت ظالمانه افراد در عربستان ابراز تاسـف کرد تمـام دولتمردان عربستان را به باد انتقاد گرفت. گاردین اما نظر متفاوت و البته واقع‌بینانه‌تری نسـبت به حرکات و رفتار تیم بایدن در مورد بن‌سلمان داشت. این روزنامه بریتانیایی در گزارش خود نوشت که ولیعهد سعودی دوباره همانند دوران ترامپ بدون مجـازات از زیر بار قتل خاشقجی شانه خالی می‌کند و دولت بایدن هـم صرفاً به دنبال ترسـاندن نظام سیاسی عربستان و تامین منافع خود است.

در ایـن میان کشـورهایی مانند امارات و کویت هم از عربستان حمایت کردند ولـی اوضاع و احـوال در نظام بین‌الملل و جوی که پـس از گزارش آمریکایی‌ها به راه افتاده نشان می‌دهد که ولیعهد سعودی در بدترین مخمصه عمرش گرفتار اسـت؛ چراکه همه به دنبال کیفردهی او هستند!

خبر

جزئیات جدید از حمله آمریکا به سوریه

گزارش‌های رسـانه‌ها از جزئیات جدیدی درباره حمله نظامـی آمریکا که روز جمعـه علیه اهدافی در سـوریه انجام گرفت، پرده برداشـتند. شبکه فاکس نیوز اعلام کرد، حمله اخیر آمریکا به سوریه به واسطه جنگنده‌های وابسـته به نیروی هوایی آمریکا از نوع اف-۱۵ صورت گرفت که هفت بمب را به سمت اهداف شلیک کردند اما تمام اهداف اصلی به دلیل صرف نظر کردن از ماموریت دوم، منهدم نشدند. مأموریت آمریکا حمله به دو هدف جداگانه در سوریه بود اما مسؤولان آمریکایی به فاکس نیوز اعلام کردنـد که هدف دوم مورد حمله قرار نگرفت به این دلیـل که پهپادی که در آسمان در حال پرواز بود اعلام کرد که تعداد بسیار زیادی غیرنظامی در اطراف هدف هسـتند. در نهایت هفت ساختمان کوچک در شرق سوریه در ساعت یک بامداد جمعه هدف قرار گرفتند. به ادعای واشـنگتن، این حملات یک گروه مسـلح مـورد حمایت ایران را هدف قرار داده بود. آمریکا اعلام کرده بود که عراق در این حمله به واشنگتن کمک کرده اما عراق این خبر را تکذیب کرد. روسـیه این حمله را محکوم کرد و آن را نقض قوانین بین المللی دانست.

خبر

کاخ سفید: به زودی روسیه را تحریم می‌کنیم

سخنگوی کاخ سفید به خبرنگاران گفت، آمریکا احتمالا ظرف چند هفته آتی تحریم‌های بیشـتری را علیه روسیه اعلام می‌کند. بـه گزارش خبرگزاری تاس، جن سـاکی، سخنگوی کاخ سفید در پاسخ به سوالی درباره زمان اعلام تحریم‌های بیشتر احتمالی علیه روسیه گفت: این تحریم‌ها ظرف چند هفته و نه چند ماه اعلام می‌شوند. این یک روند در جریان است و همان طور که می‌دانید این روند شامل بررسی نه تنها دخالت روس‌ها در انتخابات ۲۰۲۰ بلکه جایزه‌هایی که طبق گزارشات برای کشتن نیروهای آمریکایی در افغانستان تعیین کرده‌اند و همچنین حمله سـایبری به شرکت نرم افزاری «سولار ویند» می‌باشد. در این روند عناصر بسیاری وجود دارند. وی افزود: ما می‌خواهیم به تیم سایبری و تیم امنیت ملی زمان کافی برای تکمیل این روند را بدهیم و بدون شک رئیس جمهور گزینه پاسخ دادن به روش و زمان دلخواه خود را دارد. اما به نظر من این تحریم‌ها ظرف چند هفته و نه چند ماه اعلام می‌شوند. معاون مشاور امنیت ملی آمریکا برای تکنولوژی‌های سایبری گفته بود: جامعه اطلاعاتی آمریکا گمان می‌کند که این حمله سایبری مذکور بدون تردید از سوی کشور روسیه و سـاختار امنیتی و اطلاعات سایبری طراحی و اجرا شده است.

درخواست اروپا از اسرائیل برای توقف عملیات تخریب در غور اردن

سازمان ملل و اعضای اروپایی شورای امنیت از رژیم صهیونیستی خواستند، روند تخریب در غور اردن را متوقف کند و کمک‌های انسانی را به اهالی این منطقه برساند. به گزارش روسیاالیوم، در پایان جلسه شورای امنیت استونی، فرانسه، ایرلند، نروژ و انگلیس نسـبت به عملیات تخریب و مصادره اموال توسـط رژیم صهیونیستی ابراز نگرانی کردند که شامل تاسیسات تحت حمایت مالی اتحادیه اروپا و حامیان مالی در منطقه حمصه البقیع در غور اردن می شود. این کشورها نسبت به عواقب این تصمیمات بر جامعه متشکل از ۷۰ تن در حمصه البقیع ابراز نگرانی کردند. دیپلمات‌های اروپایی گفتند: بار دیگر از اسرائیل می‌خواهیم به عملیات تخریب پایان دهد. می‌خواهیم کمک‌های انسانی بدون هیچگونه مانعی به صورت کامل و پایدار ارسال شود. تور وینسلند، نماینده سازمان ملل در خاورمیانه هم در شورای امنیت درباره عملیات تخریب و مصادره ابراز نگرانی کرد.

حمله ارتش یمن به نشست ائتلاف عربی در مأرب

برخی منابع نظامی یمن تایید کردند، فرمانده نیروهای ویژه دولت مسـتعفی یمن در مأرب کشـته شده است. همچنین آنها از حمله موشکی به نشست نظامی فرماندهان و افسران ائتلاف عربی ضد یمن در منطقه سوم نظامی مأرب خبر دادند. این منابع در گفتگو با شـبکه خبری المیادین اظهار کردند: عبد الغنی شعلان، فرمانده نیروهای ویژه وابسته به دولت عبد ربه منصور هادی، رئیس جمهور مستعفی یمن در مأرب کشته شده است. همزمان عبدالله الحاکم، رئیس دستگاه اطلاعات نظامی دولت نجات ملی صنعاء گفت: رویکرد ما فیصله دادن و بیرون راندن مهاجمان اسـت. همچنین منابع نظامی یمنی اعلام کردند، در پی حمله به منطقه سوم نظامی وابسته به ائتلاف عربی ضد یمن، انفجارهایی استان مأرب را به لرزه درآورد. آنها افزودند: حمله راکتی به منطقه سوم نظامی مأرب دقیق بود و باعث کشته و زخمی شدن تعدادی از نیروهای ائتلاف سعودی شد.